

המצפן המדיקו-לגאלי
הדרכה, ליווי וייעוץ משפטי
לשיפור איכות הרפואה

עו"ד ליאת קיסר גרשט *

היבטים מדיקו-לגאליים:

הטמעה ושימוש

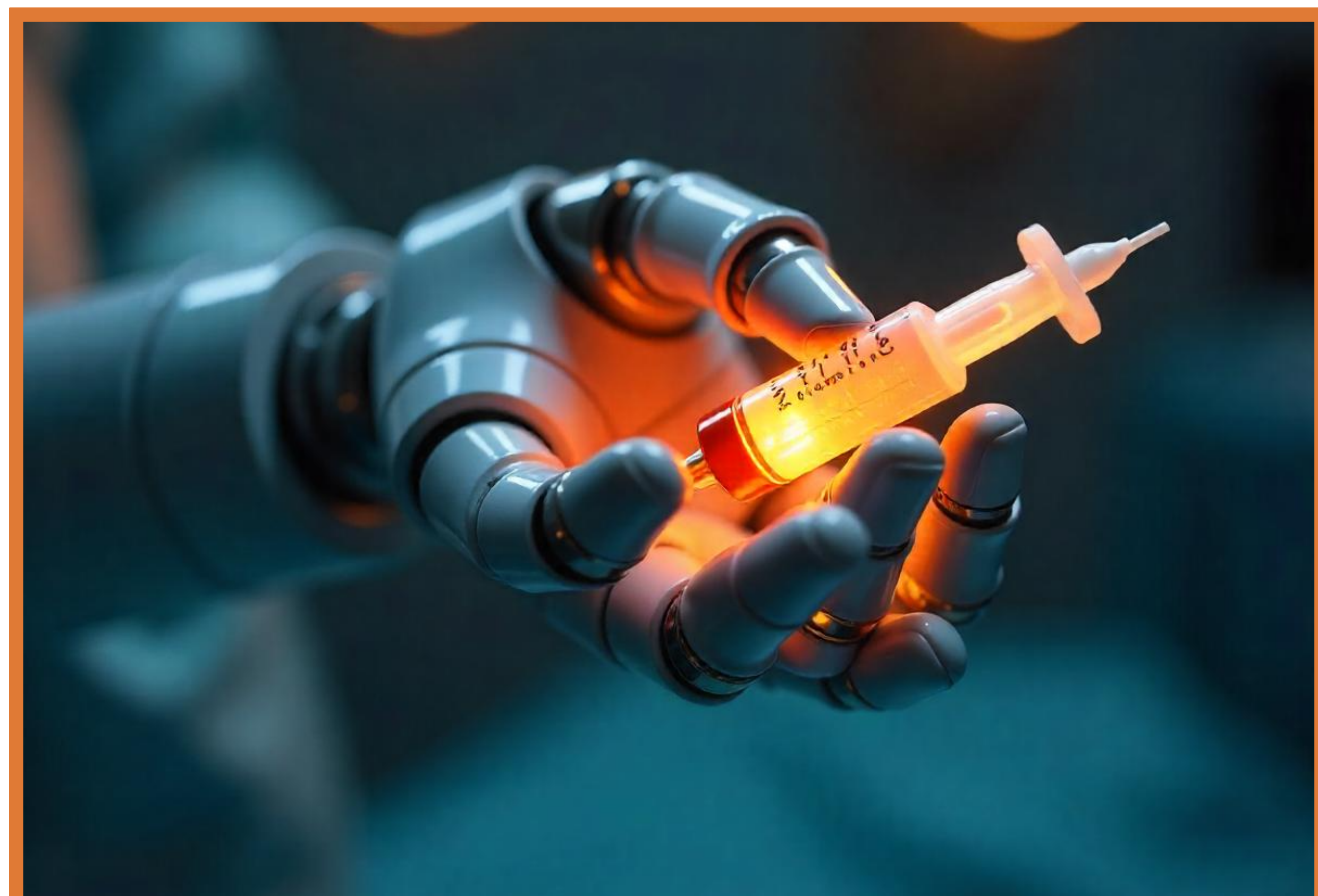
בטכנולוגיות רפואיות

לצמצום סיכון והעלאת בטיחות הטיפול

רקע

התקדמות הטכנולוגיה שינתה את חיינו בתקופה המודרנית, בוודאי בעולמות הבריאות והרפואה. להתפתחויות אלו **השפעה מכרעת על קידום איכות הטיפול ובטיחותו**.

יחד עם זאת, וכמו לכל חידוש, נלוותה גם **הדרישה המשפטית להסדרתם של סטנדרטים, הטמעתם ויישומם בשטח**. וכידוע, **אי עמידה בסטנדרט – מעבר לסיכון הקליני שנוצר – עלולה להיחשב גם כרשלנות**, וזו כמובן אינה תוצאה רצויה.

היבטים מדיקו-לגאליים

פעמים רבות **נדרש בית המשפט**, במסגרת תביעת רשלנות רפואית, **לעסוק גם בטכנולוגיות שהיו מעורבות בטיפול**, בהקשרים שונים. למשל:

למשל ביחס לשימוש במכשיר רפואי מסוים, חלף שימוש בטכנולוגיה מתקדמת יותר. האם הנזק שנגרם מקורו ברשלנות, עקב הבחירה בטכנולוגיה "ירודה" לכאורה, אם כי נפוצה? מה הרף המצופה מהמטפל "הסביר" בהקשר זה של **בחירת הטכנולוגיה**? וכיצד ראוי להכריע בשיקולי **עלות-תועלת** של מניעת סיכון?

סבירות הפרקטיקה המקובלת

האם על המטפל **לעדכן את המטופל** בקיום טכנולוגיה מתקדמת יותר? בהיותה של הטכנולוגיה "חדשנית"? האם הימנעות ממסירת המידע עלולה להיחשב כ**פגיעה באוטונומיה** של המטופל, ולחייב את הארגון הרפואי במתן פיצוי?

הסכמה מדעת

לעתים בית המשפט אף נכנס לדקויות מבחינת הפעלת הטכנולוגיה, תחזוקתה, ואופן ההכשרה של המטפלים טרם הכנסת טכנולוגיה חדשה.

סטנדרטים

מה **הגבולות לשימוש בטכנולוגיה**? מתי יש להתעקש על מפגש פרונטלי? ומה קורה אם האבחון מרחוק היה שגוי בגלל תקלה טכנית, רזולוציה נמוכה או הפעלה לא נכונה של מכשיר העזר? וכמובן היבטי **סודיות ופרטיות** המידע, שהפרתם עלולה להיקבע כרשלנות.

רפואה מרחוק

תחייב בחינה משפטית של שאלות אלו (כמו איכות הטכנולוגיה; תהליכי הסכמה, סטנדרטים), ושל **היבטים נוספים היחודיים לה** (הטיות, "הזיות", כלי תומך או מקבל החלטה), וקבלת החלטות בהקשר זה (התנהלות סבירה? רשלנית?).

בינה מלאכותית

מה ניתן לעשות?

ישנם **דגשים שחשוב לקחת בחשבון טרם הכנסת טכנולוגיה חדשה לארגון בריאות**, במהלך ההטמעה ולאורך תקופת השימוש, ויאפשרו **התמודדות מול הסיכונים בצורה שתשמר את איכות הטיפול** ולא תתדרדר לרפואה מתגוננת, וביניהם: חובת התעדכנות (בטכנולוגיה ובסטנדרטים); היבטי סבירות; תהליכי בקרה; התייחסות לקשר מטפל-מטופל והחובות הנלוות לכך; היבטי בטיחות וניהול סיכונים.

הפוסטר מבוסס על הרצאה נרחבת בנושא, הכוללת דוגמאות מפסיקת בתי המשפט

* עו"ד ליאת קיסר גרשט - מרצה ויועצת משפטית בתחומי איכות, משפט ובריאות. מנהלת "המצפן המדיקו-לגאלי".

